

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA
N U T A R I M A S**

**DĖL ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI
ŠILDYTI IR ŠALTAM VANDENIUI PAŠILDYTI**

2003 m. gruodžio 22 d. Nr. O3-116
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo (Žin., 2003, Nr. 73-3352) 7 straipsnio 2 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvus būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti bei jų taikymo metodiką (pridedama).
2. Įsigaliojus šiai metodikai, pripažinti netekusiu galios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 1999 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. 30 „Dėl kompensuojamo normatyvinio energijos kiekio bendrojo (naudingojo) ploto vienam kvadratiniam metrui šildyti“ (Informaciniai pranešimai, 1999, Nr. 26-4).

Komisijos pirmininkas

Vidmantas Jankauskas

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2003 m. gruodžio 22 d.
nutarimu Nr. O3-116

*NAUJA REDAKCIJA nuo 2007 02 04
(Žin., 2007, Nr. 15-579)*

ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI IR KARŠTAM VANDENIUI RUOŠTI NUSTATYMO BEI TAIKYMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši metodika reglamentuoja atskirų energijos ir kuro rūšių normatyvinių bei faktinių sąnaudų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo ir taikymo tvarką skaičiuojant kompensacijas.

2. Metodika siekiama įgyvendinti socialinės paramos prieinamumą gyventojams, apsirūpinant juos šiluma bei karštu vandeniu, nepriklausomai nuo naudojamų energijos ar kuro rūšių.

II. PAGRINDINĖS SAŃVOKOS

3. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

Energijos rūšys – elektros ir šilumos energija.

Kuro rūšys – kuras, naudojamas šildymui ir karštam vandeniui ruošti: buitinis kuras, suskystintos dujos, gamtinės dujos, akmens anglis, antracitas, durpės, durpių briketai, malkos, naudoti tepalai ir kita.

Norminės kuro sąnaudos – kuro sąnaudos vienai kilovatvalandei energijos išgauti.

Vidutiniai energijos ar kuro sąnaudų normatyvai – energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisijos) ir taikomi, kai nėra būsto šilumos reikmėms atskiros energijos ar kuro rūšių apskaitos.

Faktinės energijos ar kuro sąnaudos – energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus.

III. NUORODOS

4. Metodika priimta remiantis šių teisės aktų nuostatomis:

4.1. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 2003, Nr. 73-3352; 2006, Nr. 130-4899);

4.2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2224; 2003, Nr. 69-3118);

4.3. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu (Žin., 2003, Nr. 51-2254);

4.4. Statybos techniniu reglamentu STR 2.01.01 (6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 1999, Nr. 107-3120; 2002, Nr. 98-4343);

4.5. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ ir statybos taisyklėmis ST 8860237.02:1998 „Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimas“ (Žin., 2002, Nr. 39-1446; 2005, Nr. 75-2729);

4.6. Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklėmis (Žin., 2005, Nr. 30-945);

4.7. Statybos techniniu reglamentu STR 1.12.05:2002 „Gyvenamųjų namų naudojimo ir priežiūros privalomieji reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. 81-3504);

4.8. Statybos techniniu reglamentu STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ (Žin., 2005, Nr. 100-3733);

4.9. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. O3-105 „Dėl maksimalių šilumos suvartojimo normų daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti“.

4.10. Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-122 patvirtintais rekomenduojamais „Balansiniu šilumos paskirstymo metodu Nr. 1“ bei „Metrologiniu šilumos paskirstymo metodu Nr. 2“ (Žin., 2004, Nr. 167-6172);

4.11. Komisijos 2005 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. O3-19 patvirtintais rekomenduojamais šilumos paskirstymo metodais Nr. 3 ir Nr. 4 (Žin., 2005, Nr. 60-2158);

4.12. Komisijos 2005 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-41 patvirtintu rekomenduojamu „Šilumos bendrojo naudojimo patalpoms šildyti kiekio nustatymo ir paskirstymo metodu Nr. 5“ (Žin., 2005, Nr. 92-3456);

4.13. Komisijos 2005 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. O3-86 patvirtintu rekomenduojamu „Šilumos šildymui paskirstymo dalikliais metodu Nr. 6“ (Inform. pran., 2006, Nr. 1-14);

4.14. Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. balandžio 5 d. direktyva 2006/32/EB „Dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų“.

IV. ENERGIJOS IR KURO ŠAŅAUDŲ NORMATYVAI BEI JŲ TAIKYMAS

5. Energijos ir kuro normatyvinių ar faktinių šaŅaudų, kurios gali būti kompensuojamos, nustatymas:

5.1. Energijos (q_e) normatyvinės šaŅaudos, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos pagal 6, 7, 7¹ ir 8 punktus.

KEISTA:

2013 04 30 nutarimu Nr. O3-144 (nuo 2013 05 08)

(Žin., 2013, Nr. 46-2317)

5.1.1. Faktinės šilumos šaŅaudos nustatomos iš apskaitos prietaisų rodmenų arba apskaičiuojamos pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus. Šilumos šaŅaudų šildymui dalis, kuri gali būti kompensuojama, negali viršyti maksimalių energijos šaŅaudų normatyvų, nustatytų pagal 6 punktą.

5.1.2. Kai elektros energijos arba dujų (gamtinių ar išgarintų suskystintų) faktinės šaŅaudos (tik būstui šildyti arba būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti) nustatomos iš atskiro apskaitos prietaiso rodmenų, šaŅaudų šildymui dalis, kuri gali būti kompensuojama, negali viršyti maksimalių energijos šaŅaudų normatyvų, nustatytų pagal 6 punktą.

5.1.3. Kai šilumos reikmėms suvartotos elektros energijos arba dujų (gamtinių ar išgarintų suskystintų) faktinių šaŅaudų nustatymui atskiras apskaitos prietaisas neįrengtas, elektros energijos arba dujų šaŅaudų dalis, kuri gali būti kompensuojama, negali viršyti vidutinių energijos šaŅaudų normatyvų, nustatytų pagal 6 punktą.

5.2. Kuro rūšių (g_k) vidutinės normatyvinės šaŅaudos, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos 5.1 punkte nustatyta tvarka, įvertinus naudojamo kuro normines šaŅaudas (C_k) bei kuro deginimo \square prietaisų naudingo veikimo koeficientą (η_k):

šildymui $g_{sk} = q_{se} \times C_k / \eta_k$ kg*/m² per mėn.

karštam vandeniui:

šalto vandens pašildymui $g_{Kvk} = q_{Kve} \times C_k / \eta_k$ kg*/m³

karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) $g_{Rk} = q_{Re} \times C_k / \eta_k$ kg*/būstui per mėn.

čia C_k – norminės kuro šaŅaudos kg*/kWh nustatomos iš 10 punkto 4 lentelės;

η_k – kuro deginimo prietaisų nvk pagal techninę dokumentaciją arba 0,7 – kai jos nėra;

* – dimensija gali būti ir kitokia.

5.2.1. Kai šilumos reikmėms sunaudotas faktinis kuro kiekis apskaitos prietaisais nenustatomas, kompensacijos skaičiuojamos rečiau negu kartą per mėnesį, kuro sąnaudos būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos taikant vidutinius šilumos sąnaudų normatyvus, nustatytus standartinėmis sąlygomis.

5.2.2. Kuro rūšių vidutinės normatyvinės sąnaudos būsto šildymui (g_{sk}) bei šalto vandens pašildymui (g_{kvk}), kurios gali būti kompensuojamos, taikomos bet kuriuo atveju, o karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai g_{rk}) – pateikus projektą ir įrengimą patvirtinančius dokumentus.

6. Maksimalūs ir vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai (q_{se}) būstui šildyti pateikiami 1 lentelėje:

1 lentelė

<i>Namų tipai</i>	Maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui q_{se0max} kWh/m ² per mėn.	Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui $q_{se0vidut}$ kWh/m ² per mėn.
-------------------	--	--

Gyvenamieji namai, pastatyti iki 1992 metų bei ne pagal RSN 143-92 ir STR 2.05.01:2005 reikalavimus

Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	52	36
Vieno–dviejų aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	44	31
Dviejų aukštų daugiabučiai blokuoti	38	27
3–4 aukštų, daugiabučiai	34	24
5 aukštų daugiabučiai	35	25
6 aukštų ir aukštesni		

<i>Namų tipai</i>	Maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui q_{se0max} kWh/m ² per mėn.	Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui $q_{se0vidut}$ kWh/m ² per mėn.
-------------------	--	--

Gyvenamieji namai, pastatyti pagal RSN 143-92 ir STR 2.05.01:2005 reikalavimus

Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	31	21
Vieno–dviejų aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	26	18
Dviejų aukštų daugiabučiai blokuoti	23	16
3–4 aukštų	21	15
5 aukštų	21	15
6 aukštų ir aukštesni		

6.1. Maksimalūs (q_{se0mx}) ir vidutiniai ($q_{se0vidut}$) energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui nustatyti esant tokioms standartinėms sąlygoms: ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra 0 °C, butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų 2,5 m, ataskaitinio laikotarpio

(mėnesio) vidutinė trukmė 30,4 paros (730 valandų), ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė vidaus patalpų temperatūra + 18 °C.

6.2. Kai faktinės sąlygos skiriasi nuo standartinių, maksimalūs ir vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai skaičiuojami:

6.2.1. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) išorės oro vidutinė temperatūra, įvertinama koeficientu k_t :

$$k_t = (1 - t_{i\bar{s}}/18)$$

čia $t_{i\bar{s}}$ – ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra, pateikta Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos, ± °C;

6.2.2. faktinis butų (patalpų) aukštis, įvertinamas koeficientu k_H :

$$k_H = H/2,5$$

čia H – faktinis butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų, m;

6.2.3. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) trukmė, įvertinama koeficientu k_z :

$$k_z = z/730$$

čia z – ataskaitinio laikotarpio (energijos vartojimo) faktinė trukmė, val.;

6.2.4. maksimalus ($q_{\text{ŠF max}}$) ir vidutinis ($q_{\text{ŠF vidut}}$) energijos sąnaudų normatyvas šildymui, įvertinantis visas faktines sąlygas:

$$q_{\text{ŠFmax}} = q_{\text{Še0max}} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

arba

$$q_{\text{ŠFvidut}} = q_{\text{Še0vidut}} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

6.3. Netipiniams sudėtingos formos ir didelio tūrio pastatams maksimalūs ir vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai šildymui gali būti koreguojami pagal 4.8 punkte nustatytą tvarką.

7. Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai šalto vandens kubinio metro pašildymui (q_{Kve}) pateikiami 2 lentelėje:

2 lentelė

Taikymas	Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai q_{Kve} kWh/m ³
Respublikoje	51
Panevėžio m.*	66
Visagino m.*	69

*- atvira karšto vandens tiekimo sistema

Kitokius vidutinius energijos sąnaudų normatyvus šalto vandens kubinio metro pašildymui nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

7¹.

KEISTA:
2013 04 30 nutarimu Nr. O3-144 (nuo 2013 05 08)
(Žin., 2013, Nr. 46-2317)

Daugiabučio namo gyventojams teisės aktų nustatyta tvarka pasirinkus apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, kai centralizuotai paruoštas karštas vanduo perkamas iš karšto vandens tiekėjo arba, kai šilumos tiekėjas yra karšto vandens tiekėjas Šilumos ūkio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies pagrindu, konkrečiam ūkio subjektui Komisijos nutarimu nustatytoje karšto vandens kainos kintamojoje dedamojoje nurodytas šilumos kiekis prilyginamas šalto vandens pašildymo normatyvui.

8.

KEISTA:
2012 10 26 nutarimu Nr. O3-329 (nuo 2012 11 11)
(Žin., 2012, Nr. 130-6604)

Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai q_{Re}) pateikiami 3 lentelėje:

3 lentelė

Karšto vandens tiekimo sistemos tipas	Vidutiniai energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvai q_{Re} , kWh/būstui per mėn.
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti virtuvėje ir buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) bei įrengtas vonios šildytuvas	240, iš jų vonios šildytuvas – 80
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) bei įrengtas vonios šildytuvas	160, iš jų vonios šildytuvas – 80
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete), bet nėra vonios šildytuvo	80
Kai karšto vandens cirkuliacija yra tik namo rūsyje	10

8.1. Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai cirkuliacijai nustatyti esant standartiniams sąlygoms, kai ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) trukmė 30,4 paros (730 valandų).

8.2. Kai faktinės sąlygos skiriasi nuo standartinių, vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai perskaičiuojami, ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) faktinę trukmę įvertinant koeficientu k_z :

$$q_{Rez} = q_{Re} \times k_z \quad \text{kWh/būstui per mėn.,}$$

$$k_z = z/730$$

čia z – ataskaitinio laikotarpio (šilumos vartojimo) faktinė trukmė, val.

8.3. Kai vonioje įrengtas elektrinis vonios šildytuvas, vidutinės normatyvinės energijos sąnaudos cirkuliacijai (q_{Re}), kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos iš atitinkamos cirkuliacijos sistemos su vonios šildytuvu vidutinio energijos sąnaudų normatyvo atimant analogiškos cirkuliacijos sistemos be vonios šildytuvo vidutinį energijos sąnaudų normatyvą.

9.

KEISTA:
2012 10 26 nutarimu Nr. O3-329 (nuo 2012 11 11)
(Žin., 2012, Nr. 130-6604)

Kuro rūšių norminės kuro sąnaudos (C_k) pateikiamos 4 lentelėje:

4 lentelė

Kuro rūšys	Dimensija	Norminės kuro sąnaudos C_k
Dyzelinis krosnių kuras	kg/kWh	0,0851
Suskystintos naftos dujos*	kg/kWh	0,0783
Išgarintos suskystintos naftos dujos	m^3/kWh kg/kWh	0,0334 0,0763
Gamtinės dujos**	nm^3/kWh kg/kWh	0,1075 0,0798
Suskystintos gamtinės dujos	kg/kWh	0,2093–0,1173
Akmens anglis****	kg/kWh	(Vidutinės 0,1633) 0,1228
Antracitas	kg/kWh	0,4615–0,2609
Durpės****	kg/kWh	(Vidutinės 0,3612) 0,2250–0,2143
Durpių briketai****	kg/kWh	(Vidutinės 0,2197) 0,1321
Naudoti tepalai	kg/kWh	0,2609
Malkos 25–30 proc. drėgnumo, natūraliai džiovintos***	ktm^3/kWh kg/kWh	$0,6536 \times 10^{-3}$ 0,2143
Pjuvenų granulės/medienos briketai	kg/kWh	0,4864 – 0,3365
Atliekos****	kg/kWh	(Vidutinės 0,4114) 1
Elektros energija/šilumos energija		

* - suskystintas dujas tiekiant iš grupinių rezervuarų, dujų apskaitos ir paskirstymo butams tvarką nustato savivaldybė;

** - dujų kiekis, kuris, esant norminėms sąlygoms (temperatūra + 20 °C, slėgis – 101,325 kPa), užima vieno kubinio metro tūrį;

*** - ktm^3 – kietmetis;

**** - vidutinės norminės kuro sąnaudos taikomos, kai nepateikiama kuro sertifikato kopija. Kitų kuro rūšių normines kuro sąnaudas (C_k) nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.